

Oglasi, pripisani i...
iskazu i računaju se na temelju
bitnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbroju, oglaš. itd.
šalju se naputnicom ili polo-
nicom pošt. štedionice u becu
na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno oz-
načiti ime, prezime i najbližu
poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi,
neka to javi odpravničtvu u
otvorenom pismu, za koji se
ne plaća poštarina, ako se iz-
vana napise „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 647 349.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom našu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Odgovorni urednik i izdavačel Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare J. Krimpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chiozza 12).

Izlazi svakog četvrtka o
pede.

Netiskani dopisi se ne vraćaju
u podpisani ne tiskaju, a
nefrankirani ne primaju.
Predplata za poštarinom stoji
10 K u obće, na godinu
5 K za seljake }
ili K 5—, odn. K. 2 50 za }
pol godinu

Izvan carine više poštarina.
Plaća i utičaje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zao-
stali 20 h., koli u Puli, toli
izvan iste.
Uredništvo i uprava nalazi se
u Tiskari J. Krimpotić i dr. e
(Via Sissano), kamo neka se
naslovjuju svja pisma i pred-
plate.

Glavna skupština političkog društva za Hrvate i Slo- vence Istre.

Dne 7. o. m. j. u 4 sata poslije podne
sastali se članovi našeg političkog društva
iz raznih strana Istre, u prostorijah „Hr-
vatske čitavnice“ u Pazinu, da prisustvuju
godišnjoj glavnoj skupštini toga društva.
Većina članova, bijaše iz pazinskog politič-
kog kotara, a bijaše ih također iz Puljske
okoline, Porečanske, Buzetšćine, iz Volškog
kotara, Trsta itd.

Govor predsjednika:

U uređeni sat otvori predsjednik, na-
rodni zastupnik g. prof. Spiničić skupš-
tinu, pozdravi srdačno sve prisutne i pred-
stavi im odlaznika političke oblasti komesara
g. viteza Bosizoa.

Kad bismo bili — reče — sazvali
skupštinu u drugo doba godine, ili bar
drugi nedjeljni dan u čednu, bilo bi stalno
pristupilo skupštini mnogo više članova.
Pošto se nalazimo u doba, kadno su
mnogi naši članovi zaokupljeni polj-
skom radnjom i buduć je sada za to naj-
ugodnije vrijeme moramo biti zadovoljni,
da nas se je ipak sakupio ovako lepi broj
iz svih skoro-strana Istre.

Naša Istra počela se je u narodnom
pogledu buditi najposljednja među hr-
vatskim pokrajinama i neće se jošje vre-
mena i rada dok se posvema probudi i
osvjesti.

Prvi narodni pokretači, prvi buditelji
našega naroda u ovoj pokrajini bijahu već
sada blagopokojni biskup Dobriča, braća
Bašlijani i Uječić te jošje živući g. Kara-
buić, koji su već prije 36 godina ustrojili na-
rodno glasilo naše, „Našu Slogu“, koja i
danas živi i poštreno vrši svoju plemen-
itu zadaću.

Tim prvim buditeljem našega naroda
pridružuje se nešto kasnije naš dični sta-
rina dr. Dinko Vitezić (Živio!), koji je po-
sao u carski Beč kao prvi zastupnik Hr-
vata i Slovenaca Istre i koji je prvi digno
glas na korist našega naroda. Do
tada nisu ni znali u Beču, da nas imade
Hrvata u Istri; toga nisu dapače znali ni
sami ministri, koji su se začudjeno pitali:
odakle na jednom Hrvati u Istri?

Dugi niz godina zastupao je u Beču
naš narod dr. Vitezić častno i poštreno
i to sve dok mu nisu klonule tjelesne sile.

Pojavila se je ipak četica mlađjih mu-
ževa, koji su stali raditi na korist našega
naroda i većina njih nalazi se i danas u prvih
redovih u narodnoj borbi. Od god. 1880.
amo bilo je u Istri na svih stranah ži-
vahnih borba. Narod naš stupao je redom-
ice u narodnu borbu za obćinska za-
stupstva, za zemaljski sabor i za carevinsko
vieće. Nekeje od tih borba ostali će
u budućje zlatnim slovima u poviesti našeg
narodnog pokreta. Takvim borbam imade
malo gdje para.

Dugi niz godina vodila se žestoka borba
u obćini Kastav protiv spletkarom zem.
odhora i protiv državnih obćin. Dugotrajna
bijaše borba dok se je dovelo obćinu Vo-
loško u kolo narodnih obćina. Žestoka
borba bila se je više vremena u obćini
Podgrad; a glasovita borba za oslobodjenje
obćine Buzet, koja je trajala prvi put 7
dana i 7 noći, čemu je svjedok — očevidac
i prisutni nam drug g. Fr. Flego, služili
nam mora uvijek kao uzor narodne uz-
trajnosti i poštrenosti.

Bilo je teške borbe za oslobodjenje
od stoljetnih veriga u obćini Pazin; pak
Boljun, Tinjan i Zminj. Borio se je naš
narod sad većim sad manjim uspjehom i

u obćinah Molovan, Višnjani, Sanvinčenti,
Kučanar, Oprtalj, Lovran, Mošćenice itd.

Od god. 1883. pak sve do danas su
djelovao je naš narod živahno kod svih
izbornih borba i za zemaljski sabor i za
carevinsko vieće. Mnoge od tih borba
ostali će nam za uvijek u ugodnoj uspo-
meni.

Za tih izbora, obćinskih, zemaljskih
i državnih bilo je javnih sastanaka i
skupština u svih kotarih naše pokrajine.
Naši su, zalazili u obćine i u kotare
među narod te ga putili, učili i vodili
prije i za izbora.

Ja sam si ovo zabilježio nekoje od
tih sastanaka i to redoviti, kojim smo
prisustvovali i gdje smo narodu govorili,
i nabrojio sam, da sam ih držao ja na
17 mjesta bez onih mnogih, koje se je
sad u ovoj sad u onoj prigodi držalo.

Takvih sastanaka držali su drugovi:
dr. Laginja bar na 10 mjesta; Mandić
posvud u kotaru Koparskom i barem u 6
po drugih kotarih; Kompare u 8 mjesta
i po više put; dr. M. Trinajstić bar na
5 mjesta, dr. D. Trinajstić bar na 10
mjesta-veđih i više manjih; Kozulić bar na
3 mjesta, Andrijić 3—4, dr. Stanger par
mjesta.

Osim saborskih drugova držali su
javne sastanke i drugi rodoljubi kao dr.
Zucco na Puljsćini, dr. Jancetić dr. Poš-
čić u Liburniji, i to ponajviše za izbora u
carevinsko vieće, dočim je Jani Dr. Antončić
držao tri.

I više bi se bilo držalo sastanaka i
skupština, ali bijaše raznih zaprieka, i
sami naši ljudi u nekih obćinah nisu ih
htjeli.

Na svih tih sastancih učilo se i pu-
tilo narod u njegovih pravila te se ga
budilo na uztrajnost u narodnoj borbi.

Takvi sastanci imadu doduše veliku
vriednost, jer se narod podučaje i odu-
ševljuje za narodnu stvar; ali oni su u
mnogo slučajeva samo od časovite vried-
nosti, ako nema daljnog uztrajnog rada, što
se opaža žalibože na našoj Porečćini, gdje
je bilo časovito toli živu gibanja među
narodom, a gdje neima svagdanjih radnih
sila.

Javnih sastanaka držati će, ako Bog
dade, stariji i u budućje, a u koliko nebudu
sami mogli, treba da im priskoče na pomoć
naši mlađji.

Ovom prilikom dozvoljavam si po-
zvati našu mlađec, osobito onu na visokih
školah, da marljivo uči, da se oboruzna
potrebilim znanjem, da čini brzo izpite,
pak da stupi među narod, da ga uči,
puti i vodi. Svagdanjim uztrajnim radom
među narodom dostignuti ćemo postavljeni
si svrhu.

Radilo se živo osim kod izbora raznih,
također inače na korist našega naroda.
Ustrojilo se je primjerice blagotvornu
„Bratovšćinu u hrvatskih ljudi“
u Istri, koja je pomogla mnogom našem
mladiću kod njegovih nauka, al koje se
na žalost danas malo koji sieća.

Ustrojilo se je nadalje prekoristanu
„Družbu sv. Cirila i Metodaja“ za
Istru, koja vrši svoju plemenitu zadaću
već lepi niz godina, koja ustraja pučke
skole za našu dječicu, one škole, koje nam
krate naši narodni dušmani i kojih nam
nedaju ni c. kr. obćinsti.

Ustrojilo se je nadalje raznih gospo-
darskih društava, štedovnih, posujinica,
kojih imade lepi broj na svih stranah
Istre. Sva ta društva organizovana su danas
i vrše svoju blagotvornu zadaću, pri čemu
ima veliku zaslugu naš velevriedni drug
dra. Laginja.

Ta društva su pod vodstvom našega

političkog društva ili od muževa, koji za-
snošave i ova naša društva.

Kod svega rečenoga sudjelovali su
više ili manje naši zemaljski zastupnici od
god. 1883. amo.

Prije su radili kao posebni odsjek po-
litičkog društva „Edinost“ u Trstu i to
dok se nije ustrojilo političko društvo za
Hrvate i Slovenca Istre. Sada radi ovo
društvo ili njegov odbor i pojedini čla-
novi koliko mogu i koliko znadu.

Naše političko društvo, odnosno nje-
gov odbor učinio je do sada sve što je
mogao, da odgovori svojoj dužnosti. Dr-
žao je više sjednica ovdje i drugdje; ob-
državao je razne sastanke, nastavio više
spomenika i predstavnika na razne oblasti,
to iste odposlao ili po svojih članovih pre-
dao. Odbor je bio, u doticaju s našimi pri-
vatni u raznih obćinah u vrijeme svako-
jakih izbora, nastojao je — čuvši pri-
tužbe, da neima narodnih odvjetnika i od-
vjetničkih kandidata — da takvili narodu
pribavi, a u koliko nije u tom uspio, nije
stalno njegova krivnja.

Pošto se je prigovaralo da narodno
glasilo neima u sadašnjem mjestu stalnog
urednika, nastojalo se je takvog dobiti,
ali do sada bezuspješno. Prigovaralo se i
zbog sadržaja lista, ali mjesto prigovarati
bolje bi bilo, da se je listu perom dosko-
čilo na pomoć.

Prigovaralo se i nedostatnom radu
političkog društva, ali odbor je poduzeo
sve, što bijaše u njegovoj moći. Odbor je
razasno pozive i upute na razne povjerenike
u svih kotarih za sabiranje članova i ustra-
janje kotarskih i mjestnih odbora, ali mnogi
od njih nedoznavše se ni danas jošje.

Društva u obće, a tako ni naše, ne-
ustrajaju se za to, da rade samo pojedinci,
već za to, da radi njih mnogo, čim više,
udruženimi silami u društvene svrhe.

Na svih je, a najpauče na mlađjih, da
društvo zadovolji svojoj svrsi: neka se
začlane, neka ustrajaju mjestne, obćinske i
kotarske odbore; neka se dadu birati u
te odbore, neka u njima živo rade; neka
se dadu birati i u glavni odbor pa neka
dolaze na sjednice, nek drže sastanke i
skupštine; iz svojih strana neka upućuju
i izvišćuju glavni odbor i odbor će stalno
učiniti svoju dužnost; neka pišu u glavni
organ stranke, i ne zamjeraju ako se sto-
kad, ne bez razloga, ne tiska; neka stupe
u kolo starijih, gdje treba neka ih zamjene.
Stariji će im svuda rado mjesta odstupiti
ili s njima potrebna mjesta popuniti. Stariji
će ih rado primiti svuda u svoje kolo i
s njima složno na korist našega naroda
uzraditi, i neće dopustiti nikada i nikomu
za volju, da se zamjerna i nuždna dosa-
dašnja sloga Hrvata i Slovenaca Istre po-
mućni.

Na koncu svog rodoljubnog govora
sjeli se predsjednik nesreće u obćiteli od-
bornika i rodoljuba g. dra. Šime Kurelića,
koji je naglom smrću izgubio čestitog i za-
služnog brata Josipa (Skupštinari ustaju
i kliču: Slava mu!) a narod naš velev-
vriednog sina G. Gabornika i njegovoj ob-
itelji šalje predsjednik iskrenu sažalnicu, a
skupštinari se tomu pridružuju.

Govor g. predsjednika slušali su skup-
štinari vrlo pažljivo, često odobravali i na
koncu popratili živahnim odobravanjem.

Društveni tajnik g. dr. Červar pročita
za tim zapisnik posljednje glavne skupštine,
o kojoj smo i mi izvijestili u svoje doba.

Isti pročita brojavoje pozdrave, i to
dva od rodoljuba iz Ricmanja i Boršta i
jednoga iz Buzeta. (Zlledi.)

Interpelacija

zastupnika Spiničića i drugova na gos-
podina ministra bogostovja i nastave ob-
zirom na imenovanje dviju učiteljskih sila
privatne njemačke škole u Opatiji za c.
kr. učitelje na državnoj školi u Puli, pus-
tiv iste na rečenoj privatnoj njemačkoj
školi i obzirom na preuzete slovenske pri-
vatne škole u Trstu i hrvatskih privatnih
škola u Istri u državnu upravu.

U drugoj polovici jenara tekuće go-
dine raznesla se je u Opatiji glasina, da
su dvie učiteljske sile tamošnje, pred par
godina ipicijativom nekotjih tamo naseljenih
protestanata, ustanovljene njemačke pri-
vatne škole, imenovane kao učiteljske c. kr.
njemačke dječake pučke škole u Puli, i
da su puštene na rečenoj privatnoj nje-
mačkoj pučkoj školi u Opatiji sa plaćami
iz državnih sredstava.

U Austriji je sve moguće — reklo se
je — ipak teško se je vjerovalo u tu gla-
sinu, i očekivalo se je napeto, da li će po-
tvrdjena biti.

Glasina prikazala se je potvrđenom
u članku „Govor dejstev“ „Edinosti“ od
26. jenara te god. U tom članku doniela
je ta u Trstu izlazeća novina doslovno viest,
iz prvoga broja 1904. novine „Laibacher
Schulzeitung“ pod naslovom „Imenovanja“.
Ta viest glasi u prevodu iz „Edinosti“
ovako:

„Naš brat po službi, koji je godine
1901. pod težkimi okolnostima preuzeo no-
voustrojenu jednorazrednu njemačku pri-
vatnu pučku školu u Opatiji, bio je pred
kratkdo imenovan c. kr. učiteljem i
podvržen državnoj pučkoj školi u Puli. Mi
čestitamo vriednomu školniku na Adriji na
njegovom zasluženom izvršenju u državnu
službu, i želimo njegovim neumornim tež-
njam najbolje uspjehe također u budućje.
Istodobno bio je imenovan gospodin E.
Bruckner c. kr. podučiteljem na rečenom
zavodu. Njemačka škola u Opatiji je sada
trorazredna i polazi ju 140 učenika. Država
je dakle platila ono, što nije mogla po-
praviti pokrajina.“

Tu se je javno govorilo, ipak se je
mislilo da treba i službene potvrde. I tu
se je našlo. U naredbenom listu c. kr. mi-
nistarstva za bogostovje i nastavu od 15.
decembra 1903. 24. komad, godine 1903,
čita se:

Od ministra za bogostovje i nastavu
bili su imenovani (među ostalimi) „pri-
vremenim učiteljem na državnoj pučkoj
školi u Puli, učitelj na privatnoj njemač-
koj pučkoj školi u Opatiji Karl Emmer, a
privremenim podučiteljem na spomenutoj
pučkoj školi u Opatiji Ernst Bruckner.

Oba ta imenovanja morao bi svaki
pravdom misleći tako tumaciti, da bijaše
na državnoj pučkoj školi za dječake u Puli
izpraznjeno jedno mjesto učitelja i jedno
mjesto podučitelja, da bijaše za oba mje-
sta raspisan natječaj, ili bar da je naglo
nastala potreba, da se za rečenu državnu
pučku školu u Puli imenuje dvie nove
učiteljske sile, i da su kao takovi bili
imenovani oba spomenuta učitelja nje-
mačke privatne pučke škole u Opatiji, i
dakako da su se preselili u Pulu.

Ko tako sudi vara se silno.
Dotična učiteljska mjesta na državnoj
pučkoj školi u Puli nisu bila raspisana;
nužda, da se naglo popuni dva učiteljska
mjesta na istoj, ne bijaše; spomenuta dvo-
jica nisu se prenjestili u Pulu, i nisu
tamo nastupili službu na državnoj pučkoj
školi; — nego oni — ostali u Opatiji, oni
podučavaju i nadalje na tamošnjoj nje-
mačkoj privatnoj pučkoj školi, i potežu
svoje plaće kod c. kr. višega poreznoga

ureda na Volosku na račun c. kr. ministarstva pučke škole za dječake u Puli, kao pridijeljeni njemačkoj privatnoj pučkoj školi u Opatiji, jedan kao c. kr. učitelj, drugi kao c. kr. podučitelj. Oni su u istinu, kako je pisala „Laibacher Schulzeitung“, uvršteni u državnu službu, njih plaća država.

Sadanje c. kr. ministarstvo nadmašuje tim postupkom sva dosadanja. Na takav prevarni način, nije još nijedno ministarstvo učilelje, sinučih na privatnih pučkih školah, preuzelo u državnu službu. Nije dosta, da država sa novci porezovnika uzdržaje u Trstu i Istri tri njemačke srednje škole, samo jednu talijansku i samo jednu hrvatsku a nijedne slovenske; nije dosta, da država sa novci porezovnika uzdržaje u Trstu tri njemačke pučke škole i jednu njemačku pučku školu u Puli; nije dosta, da država sa novci porezovnika uzdržava njemačku mornaričku dolnju realku i njemačku mornaričku pučku školu, prvu iz proračuna za mornaricu, drugu iz istoga proračuna i podporom sa strane c. kr. ministarstva za bogoslovje i nastavu; nije dosta, da država sa novci porezovnika ima također mnoge druge izdatke za njemačku obuku u Trstu i Istri, i da ista država, glasom proračuna za 1903. u tih dvih pokrajinah troši za njemačke srednje škole preko 266.000 kruna a za njemačke pučke škole preko 212.000 kruna, dakle okruglo skoro pol milijuna za njemačko školstvo u istih dvih pokrajinah, u kojih po posljednjem brojenju puka stanuje 15.956 Njemaca naprama 253.016 Talijana i 215.904 Slovenca i Hrvata.

(Konač sliedi.)

Politički pregled.

U Puli, dne 13. aprila 1904.

Austro-Ugarska.

Službeni list bečke vlade „Wiener Zeitung“ probio je u svojem broju od dne 12. o. m. previše svoje ručno pismo, kojim se sazivlje carevinsko vieće za dne 19. o. m.

Iz Budimpešte javljaju, da će se sastati ministri obiju pola monarhije dne 14. o. m. na zajedničkoj konferenciji, na kojoj se ima konačno sastaviti zajednički proračun za g. 1905. koj će biti predloženi delegacijam.

U subotu stigao je u Opatiju na ratnoj ladji „Dogali“ iz Mielaka talijanski ministar izvanjskih posala Tittoni, koji je imao ondje urečen sastanak sa grofom Goluhovskim, ministrom izvanjskih posala Austro-Ugarske. Talijanskog ministra posjetio je prvi u 8 sati u jutro talijanski poslanik na bečkom dvoru vojvoda od Avarne, a pol sata kasnije, izaslanik grofa Goluhovskoga, poslanički savjetnik barun Gagnon. Poslje 10 sati dovezao se je ministar Tittoni na obalu i pošao u posjete grofu Goluhovskom u dvorac „Flora.“ Grof Goluhovski vratio je posjet ministru Tittoni-u na ladji u 2 sata poslje podne a malo prije toga bio je ondje i tršćanski namjestnik prof. Goess. U 6 sati pozdravila je Tittonia riečka talijanska kolonija pod vodstvom riečkog talijanskog konzula Lebrechta, a u pol 8 sati dao je grof Goluhovski u Hotelu „Stephanie“ u čast Tittoniju objed, a po tom su talijanski gosti i diplomati spreveli večer u Adria-klubu. Jutur u jutro ostavio je Tittoni na „Dogali-u“ Opatiju i odplodio put Jakina.

U uspjehu ministarskih dogovora kazao je Tittoni jednomu talijanskomu novinaru ovako: „Mislim da moja prisutnost u Opatiji mora duhove primiriti. Kad se između Austro-Ugarske i talijanske vlade ne bi željelo sporazumka, moj bi boravak ovdje bio nemoguć. Iza konferencije mi smo se zadovoljno razstali.“ — Na pitanje o konkretnom sadržaju i rezultatu konferencije uztrkio je ministar svaku obavijest, pošto mora prije izvestiti svoga kralja i parlament, gdje će se obširno izjaviti. — Na upit da li se je ovaj sastanak ticao i kakvih osobitih događajaja, odgovorio je Tittoni: „Ne, mi smo, kao što je naravno, izpitali dosadašnje odnose između obiju država u cjelosti, i to: političke i trgovačke. Iskreni dionični sporazumak ne daje se trajno zamisliti, ako ga ne podupre sporazumak u svim pitanjima.“

Crna Gora.

Ovih dana smo razgovarali sa osobom, koja je dobro upućena u crnogorske kneževske odnose. Ta nam je osoba povjerala, da postoje u istinu teške razmirice između kneževića Danila i mladjega mu brata Mirka. Ovaj posljednji, da je nesamo na dvoru objubljeniji, već da ga

i narod više voli nego kneževića Danila. Ovaj da je odviše ponositi i nepristupan narodu, dočim je Mirko blag i ljubazniji i sa najosjetljivijim pukaštvom. Ovak logičan narod vidi nerado što je pristolonasljednik doveo na Cetinje suprugu Niemicu; a Mirko je uzeo za suprugu kćerku bratškoga srbskoga naroda, koja mu je već rodila sina, dočim je Danilova supruga još uvijek bez djece.

Srbija.

Iz Biograda javljaju, da je uređano pitanje urotnika, ali da nije još uređeno pitanje častnika.

Vlada je priobila viest, da je u inozemstvu obćenitim odobravanjem prijedloga uzpostava diplomatskih svrza nakon odstranjenja urotničkih, upitanih u ubojstvo kralja Aleksandra.

Dne 11. o. m. bio je u kraljevskom dvoru objed, i to prvi pod kraljem Petrom, na čast jednog inostranog zastupnika, i to u počast talijanskog senatora Magliana. Kod objeda sudjelovali su iznimno i svi ministri.

Bugarska.

Bugarska vlada karli koncem ovoga mjeseca odkazati trgovačke ugovore sa Austro-Ugarskom, Italijom i Njemačkom.

Iz Carigrada javljaju, da je bugarski zastupnik Načović brzojavno obavijestio dne 11. o. m. pet bugarskih trgovačkih agenata o sklopljenom trgovačkom ugovoru sa Turskom. Isti je nadalje obavijestio svoje, da će svi bugarski politički kaznjenci i uapšenici biti od turske vlade pomilovani.

Rusija.

Posljednje sedmice nebijase nijednog važnijeg događajaja na ratištu u dalekom istoku i tako pabršimo pojedine viesti o ratu iz raznih novina.

Povodom uskrasnih blagdana podijelio je car Nikola ministru željeznica knezu Hilkovu u znak osobitog priznanja za prevoz ruskih četa preko bajkalskog jezera red biologa orla. Upravitelj ministarstva financija Kokovčev imenovan je ministrom a general Pužirevsky, zamjenik zapovjednika varšavskog vojnog okružaja, pozvan je u državno vieće.

Zapovjednik krstaša „Korejec“, koji se je junacki borio proti Japancem kod Čemulpa, kapetan Beljajev, prispio je dne 10. o. m. sa 19 častnika „Korejca“ „Varjaga“ u Odesu, gdje su odusvježeno dočekani. Oni su se častnici u bitci kod Čemulpa izvanredno junacki poneli, te su se nakon propasti njihovih brodova spasili na inozemske ladje. Japanci su im dali slobodu pod uvjetom, da više nesudjeluju u ovom ratu.

Obćenito se očekuje novu navalu sa strane Japanaca na glasovitu tvrđavu Port-Artur, gdje se Rusi sve to bolje utvrđuju i na odpor pripravljaju. Očekuje se također prvi kopneni sukob negdje u sjevernom dijelu Koreje, gdje usredotočuju obje stranke množivo svojih četa.

Ruska vlada kani potrošiti 300 milijuna rubalja na gradnju velikih ratnih brodova.

Sjećajte se „Družbe sv. Cirila i Metuda“ za Istru

Fr. Ca ni sal ov put šijor Anzulo na Matulje cara čekati?
Jur. Ni nebore ne, zač da j' imel prvega rumancina dosti.
Fr. Tako se ga j' le čapalo je?
Jur. Ter ni bukvič?

Fr. Ca da sa kaldiraka gospoda na vazan imali maskaradu?
Jur. Ter su vero pasali munjeni dnevi.
Fr. Ma tamo je vero bila panna plaća ženske va. parade, ter su se razgovarale tako, šolo, čedo, bido, denkle.
Jur. A ki jih je navadil tako fino predikat?
Jur. Vero njih meštar, ki je i sam udelel fino zame.
Fr. Ca su b'le same ženske?
Jur. Bi reč da je bio i barba klubasar za dirjzeta pod ladonjom.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Medullasko Družstvo za štednju i zajmove imati će u nedjelju dne 17. t. m. u 3 sata po podne svoju godišnju glavnu skupštinu u pučkoj školi, s obćenim dnevnim redom.

Pazinski kotar:

Lindarsko društvo za štednju i zajmove u Lindaru obdržavati će dne 24. t. m. u 3 1/2 sata p. p. u prostorjaj Čitaonica svoju I. redovitu glavnu skupštinu sa sljedecim dnevnim redom: 1. Izvješće i obratun za upravnu g. 1903. — 2. Izbor nove uprave za vrijeme od 3 godine. — 3. Što koji predloži.

Iz Pićana primili smo polanju viest o teškoj nesreći koja je zadesila obitelj Kurelić, te ju donosimo doslovce: Golema i teška je nesreća zadjela štovanu obitelj Kurelića naglom i neočekivanim smrću tog njeznog odvjetnika. Dne 2. t. m. dao je upreći pod kočiju mladog konja, da podje u Pazin. Čim je primio uzde i prije nego li je skočio u kočiju, konj se dao u bieg. On je nastojao da ga zaustavi, uztežu uzde, i tako trčao uz kočiju komad puta, dok nije poakliznuo i pao na zemlju. U padu ozledio se na zatiljku i rukama. Digao se i pošao kući, kažuć raznim, koji su vidjeli nesreću, da se nije ništa ozledio, do li malo ruku ogrebao. Medjutim došao kući, počeo se čuliti zlo, te podje u svoju sobu, da malo legne. Nije se dovršio nihi svući, kad se sgrudi na tla. Ukućani dočekoh, ali od njega ne čuše rieči, do li uzlikaa: „Majko moja“, i do mala je bio mrtav.

Bilo mu je tek 30 godina. Vodio je uzorno obsežni svoj posjed i trgovinu. Svojom blagom duđi i razboritošću znao si je steći ljubav i privrženost svih suobdinaša, što su mu lanjske godine i zasvjedočili, izabrav ga predsjednikom upravnog vieća u Pićnu, dočim ga je istodobno obćenito poglavarstvo imenovalo županom u onoj poreznoj občini. To ga medjutim nije ni mrve uzoholilo, nego je sveudilj bio pristupan i uslužan seljaku kao i gospodinu, siromahu kao i bogatašu. A ljubio je i narod naš hrvatski, te je bio uvijek pripravan za se u svakom obziru žrtvovati, što je i djelom također više puta pokazao. Značajna je u tom pogledu izjava, koju je pred osam dana povjerljivo svomu jednomu prijatelju učinio. Rekao je, da se boji, da bi mu se mogla kadgod kočijom nesreća dogoditi, pak da bi rado ocrediti, za taj slučaj svojom imovinom, a njegova nakana da bi bila imenovati baštinikom „Djačko pripomoćno društvo u Pazinu“ za gradnju djačkog doma. Kako su se na žalost njegove slutnje naglo obistinile!

Sprovod se obdržavao dne 4. t. m. a vodio ga mjestni župnik i dekan uz sudjelovanje svojeg kapelana i župnika iz Zminja i Pazina. Prisuštvovali su predslavnici svih oblasti iz Pazina, načelnik iz Zminja, te mnogobrojni prijatelji pokojnikovi i obitelji iz Pazina, Zminja i svih susjednih poreznih občina, a listom sve pučanstvo iz porezne občine Pićan. Nije bilo skoro oka, koje nije bilo suzami oročeno, kad su pokojnikove zemске ostanke polagali u grob. Pokojnikovi prijatelji iz Pazina zapjevaji su pod vodstvom Matka Brajše nadgrobnu žalostlinku.

Bio pokoj njegovoj duši, a raztuženoj majci, bratu dru. Simu, te ostaloj braći, sestram i rodbini naše iskreno saučesće.

Boljunsko društvo za štednju i zajmove,

osnovano dne 4. o. m. Osnovateljna skupština počela u 3 s. po podne, predsjedao joj g. Josip Mandić, občinski blagajnik u Pazinu, koji se uvijek brine za napredak svoga naroda, pa je i tom zgodom pohriio u svoje rodno mjesto. G. Matija Cucančić zastupao je Gospodarsku savez, pa je pročitao i narodu liepo protumačio pravila ili društveni ugovor. Naroda je prisustvovalo liep broj, a osobito mnogo mladića, koji jes ne

imogu bili članovi. To pokazuje, da su mladi ljudi zauzeti za narodni napredak, pa se možemo pouzdano nadati, da će jednom biti bolje. Na skupštinu se uvuklo nekoliko individua, koji su htjeli zapječiti osnutak tog tako plemenitog društva, ali se prevarise. Talijanski obilježahu uz svrku azapanike i deranje talijanskih pjesnika, tako uznemire skupštinu ili je čak onemogućće. Naši se vrijedni muževi ne dadeće smetati, nego zatvorise prozore, pa nastavise svoj ozbiljni i korisni govor, dok ne urediše sve, što je kod osnutka takvog društva potrebno. Odmah se upisalo 26 članova, neki najviše svoj pristup u društvo, ali su bili zapriječeni na skupštinu doći. Oni će prvom zgodom u društvo pristupiti; tako je napredak siguran.

Upraviteljem je izabran g. Toma Hložić, načelnik a njegovim zamjenikom g. Fran Matičić župnik; drugi odboraci gg. Jakov Buretić, Antun Glavić i Antun Lukinić iz Boljuna, Antun Buzić iz Borota, Ivan Stanić iz Paza, Frane Beloučić iz Sušnjevice, Angjeo Belasić iz Vranje. Časni suci jesu gg. Sime Matijašić iz Borut, Ivan Zrinčak iz Vranje i Antun Čohil iz Boljuna.

Bilo srećno!

Koparski kotar:

Izobraževalno društvo u Dekanah priredjuje u nedjelju dne 17. o. m. prvu svoju koncertnu zabavu s tamburanjem, pjevanjem i veselom igrom i to na vrtu načelnika g. J. Picije.

Ako bi koje od susjednih pjevačko-čitalačkih društava htjelo kod te zabave sudjelovati, neka javi to čim prije odboru u Dekanah.

Voloski kotar:

Hrvatska zastava kod dočeka cara i kralja zabranjena. Iz Kastva nam javljaju 4. o. m. Već jučer, raznesao se glas po našoj občini, da neće smjeti skolaka djeca, koja su imala dočekati kralja od kolodvora Matulje nuž cestu koja vodi put Voloskog, pozdraviti ga također hrvatskim zastavicama. Danas pako doznasmo, da bijaše dan od strane mjestnog školskog vieća u Kastvu nalog podredjenomu učiteljstvu, da se dade djeci uz dvorsku i anstrijsku zastavu također hrvatsku trobojnicu.

C. k. kotarsko poglavarstvo u Voloskom naložilo je pako istog dana učiteljstvu, zagroziv mu se disciplinarnom izragom, da nesmiju djeca nositi hrvatskih zastava.

Zbog te zabrane nastalo je među pukom veliko ogorčenje te se svatko pita kako je to, da mi Hrvati nesnijemo pozdraviti svoga cara i kralja narodnom zastavom. (Kad nas tim načinom c. k. oblasti sile na nepošulj prema Njeg. Velicunstvu, ludo je bilo od svih Hrvata, koji su buđi kako sudjelovali pri dočeku. Budimo jednom već pametni! Op. Ur.)

Iz Kastvašćine pišu nam 30. o. m. Ne dugo tomu pisala je „Naša Sloga“ o imenovanju župnika Zugiela u Kringi; kako se naime naš protiv njegovu namjestenju, dočim talijanski očekuju ga kao Židovi Mesiju.

Nego ne mojte misliti, da je taj „Piccolo“ prete esemplare“ kakti Fiorentinac ili Napulitan ili najmanje barem Rovinjec. Ne! To nam je pravi pravcati Nikola Zugielj, sekularni fratar, Kranjac, Stajerac što li!

Bio neko doba kapelanom u Zvoneti, občine Kastav, pak od onda ga i poznajmo. Taj gospodin riečko je obćio ostalimi svećenici ili drugom: inteligencijom u onim stranama, pak čašto nije nitko ni za njim zalio, kad je oćanle oćikao u Dulovje. Pardon! Krestić i macki moguće da su za njim i procimijili; jer je bio njihov gorljivi pristasa: Dapače znao je javno napadati na naše pristase, a neke čak nazivati, kako se čulo ne baš laskavimi nazivi.

Zato eto, vojuju za njega Židovi u svojim novinama.

Razne primorske viesti.

Sjedinica zemaljskog kulturnog vieća. U Cetvrtak dne 7. o. m. obdržavala se je u Poreču važna gjeđnica zemaljskog kulturnog vieća, na kojoj je stalni odbor toga vieća imao da izabere društvenog tajnika, i da se izjavi o preustroju društvenih ureda. Osim toga viećalo se o ustanovah glede poduke u pčelarstvu, o ustrojenju novih postaja za naskok krmaka, ovaca i magaraca, o izložbah životinja, o izvještaju glade skupnih gospo-

darakih naručbe, o molbah kotarskih za drugu za podopore Kd. lid.

Nasoga redovitost izvijestitelja molimo, da nas izvodi izvješću o toj važnoj sjednici.

Mjeste učitelja. Na c. k. ženskom učiteljskom u Gorici raspisano je mjesto stalnog glavnoga učitelja za njemački i slovenski jezik. Molbe je naslovliti ministarstvu bogoslovija i nastave i predložiti do 30. aprila o. g. propisanim službenim putem predsjedništva c. kr. zemaljskoga škols. vieća za Goricu i Gradisku u Trstu.

Ispiti na ženskom učiteljskom u Gorici započeli će, i to a) zrelosti dne 9. maja u 8 sati u jutro; b) usposobljenosti za ručne radnje dne 9. maja u 3 sata po podne; c) usposobljenosti za pučke i građanske škole dne 16. maja u 8 sati u jutro d) za otkroja zabavista (vrtarice) početkom mjeseca junija.

Molbe valja uložiti na ravnateljstvo učiteljsko, dotično ispitno povjerenstvo i to za ispite pod a) b) i c) najkasnije do 20. aprila o. g. a za one pod d) do 14. maja o. g.

O našem zemljaku, slikaru Franji Pavačiću, čitamo u zagrebačkih listovih sljedeće zanimive crtice.

Čudna je i nesmiljena kob naših umjetnika. Mnogi ne nailaze u rodjenoj domovini na zaželjeno priznanje; te nekom tugom i strahom moraju da idu u tudjinu. Kada ovakovi umjetnici pobihu polivala u tudnjem narodu, koji je puno veći od našega, koji ima za sobom ogomnu i drevnu umjetničku prošlost, pa po tom od umjetnika traži više, nego li mali narod, kojemu je umjetnost plaha i tek u svom početku — onda se, vrlju, ovakvim umjetnicom možemo ponositi. Jedan je od takvih naših ljudi Istranin Franjo Pavačić. Ovaj naš slikar spjelovao je na izložbi u Rimu (samo moramo žaliti, što je zastupan skupa sa njemačkim umjetnicima, po čemu su ga neki, premda je Hrvat, identificirali s njima). O njegovoj krasnoj slici „Čacci vident“ govore mnogi talijanski listovi, „pa ju nekoi reproduciraju, kao na pr. „Illustrazione“, „La Vera Roma“ itd. Mi ćemo ovdje preneti, što veli „La Vera Roma“, koja nazivlje „Pavačićevu umjetniču“: „un quadro impressionante“ (slika, koja zapinjuje). . . . U ulici Palestinskog grada, u kojem prevladuje asirsko-egipatski element uz monolitiku arhitekturu, punu hieroglifa, stoji Isus dobrim i božanskim načinom među siljepcima, koje on održavljuje. Jedno se čeljade na zemlji pružilo k njegovim nogama, prosvedi milost, a druga dva moleći Ga stoje sa strane. Na dnu slike vide se njegovi učenici, koji prisustvuju čudu. Prizor je pun sugestije, a ne spominjući koliko djeluje, sadržaj nas mora silno ganuti. Tu, u Palestini, u zemlji svjetlosti i sunca, oči koje ne vide, razdiru dšpu više nego lgdje. Krist, dobroćuditelj čovječanstva, anđeo, koji olakšava ljudske nevolje, baca traku utjehe i ljubavi.

Njegovo strogo i blago obličje ostano je na slici posve u skladu sa uglastom i uspravnom egipatsko-asirskom arhitekturom, te prenosi gledaoca u ono doba i u ono mjesto, pobudjujući čuvsava, što je osjećao i evangelista Matej, kada je pisao o svom božanskom učitelju: et cacci vident!

Ovakvo se nas dojmilo — veli „La Vera Roma“ — kada smo motrili tu arhastičnu sliku. ali budi nam dopušten jednostavni prigovor, naime: bili bismo voljeli, da je oko Spasiteljeve glave aureola, sjaj, trak nebeske dšge, koja bi smrtnicima označivala bezsmrtno Njegovo božanstvo, po čemu bi se jače istaknula ona božanska osoba, sin Božji, koji se udostojio postati čovjek, da izliče bezbrojne nevolje pokvarenog čovječanstva. Ovo je pogreška, koja se vrlo lako dade popraviti.

Autor je slike Franjo Pavačić iz Omislije na otoku Krku u Istri. Učio je u Beču, a po fom u Firenci i Rimu, u tom prebivalištu umjetnosti, gdje je stekao naklonost i poštovanje svih umjetnika, koji ga punim pravom u velike čene.

Ali naš gospodin Josip akrbno je gospodario i umnožalo mu se je blagoslovom Božjim silno, tako da smo ponosni: te ga možemo brojiti među naše riedke mnogokratne milijunare, uza svu mnogobrojnu obitelj što je imao odgajati.

Grup je učinio mnogo dobra; darivao je što se zna i peza, omogućio je mnogoj obćini školu u gradu Ljubljani velikoj djevojačkoj odgojiliste. Ustanovio je prigodom kraljevog jubileja deset velikih stipendija i to za Slovence bez razlike kraja i za Hrvate Istre i riečkoga Primorja, po čem se vidi, da njegovo sreće nas jednako obuhvaća, zvali se mi Hrvati ili Slovenci.

Nazad malo vremena dobio je gosp. Gorup viteziho sa pridjevkom „Slavinski“, a tekom posljednjih trideset godina mnogobrojne obćine i društva počastila su ga u priznanje njegovog rodoljublja i vrstnoće građanstvom ili članstvom, a koliko znatno, baš na ovogodišnji njegov imendan izabrala ga je svojim počasnim građdanom baš i starodavna prostrana obćina Kastavska.

Mnogobrojnim čestitkam prigodni sedamdeset-godišnjice g. Gorupa pridružujemo se od srca i mi svi od „N. S.“, da ga Bog pozivi još dugo i dugo, krepka, zdrava i sretna!

Narodnog lista (1903.) K 204-23; od dra. Alačevića, Zadar K 7; od A. Kačića K 12-30; od g. Allegretti-a, na Rabu K 2; od g. dra. Alačevića, Zadar K 2; od R. K. Jeretova K 2; od Jos. Delića u Sinju K 6; od dra. Učovića K 5; od dra. N. Sitrovića u Ninn K 2; od Hrvata akademika K 100; od „Narodnog lista“, Zadar 1903. 17, 1904. K 587-40. Kamati narasli do 11/2 1903. kruna 2:17 ukupno 968-60

G. dr. Dinko Vitezić, Krk u mjesto vica, na otkropku mu brata Luke Vitezića 20—

G. Dr. Maja Vitezić, Krk isto u ime svoje K 15 a u ime „Papa i Luke Vitezića“ K 10 25—

Kostajnička štedionica 25—

G. J. R. Osiek 1000—

Zenska podružnica u Mostenicama 8-60

Bjelovarska županijska štedionica 150—

G. Matko Mandić, Trst primljenih od Antuna Božić iz Laza (Motovun) 22-01

Fr. Saridja, Zagreb šalje njemu prispjele primose (L. hrv. štediona) 53—

G. pop Andrijašević župnik u Baški za družbinu školu u Malom Selu 50—

Plemenitim darovateljem svesrdno se zahvaljuje Odbor.

Toma Hrišćenićem g. Antun Lučić iz Boruta, Beulović iz Vranje. Čačić iz Boruta, Čuhilj iz

Nazad malo vremena dobio je gosp. Gorup viteziho sa pridjevkom „Slavinski“, a tekom posljednjih trideset godina mnogobrojne obćine i društva počastila su ga u priznanje njegovog rodoljublja i vrstnoće građanstvom ili članstvom, a koliko znatno, baš na ovogodišnji njegov imendan izabrala ga je svojim počasnim građdanom baš i starodavna prostrana obćina Kastavska.

Narodnog lista (1903.) K 204-23; od dra. Alačevića, Zadar K 7; od A. Kačića K 12-30; od g. Allegretti-a, na Rabu K 2; od g. dra. Alačevića, Zadar K 2; od R. K. Jeretova K 2; od Jos. Delića u Sinju K 6; od dra. Učovića K 5; od dra. N. Sitrovića u Ninn K 2; od Hrvata akademika K 100; od „Narodnog lista“, Zadar 1903. 17, 1904. K 587-40. Kamati narasli do 11/2 1903. kruna 2:17 ukupno 968-60

G. Dr. Maja Vitezić, Krk isto u ime svoje K 15 a u ime „Papa i Luke Vitezića“ K 10 25—

Čudna je i nesmiljena kob naših umjetnika. Mnogi ne nailaze u rodjenoj domovini na zaželjeno priznanje; te nekom tugom i strahom moraju da idu u tudjinu. Kada ovakovi umjetnici pobihu polivala u tudnjem narodu, koji je puno veći od našega, koji ima za sobom ogomnu i drevnu umjetničku prošlost, pa po tom od umjetnika traži više, nego li mali narod, kojemu je umjetnost plaha i tek u svom početku — onda se, vrlju, ovakvim umjetnicom možemo ponositi. Jedan je od takvih naših ljudi Istranin Franjo Pavačić. Ovaj naš slikar spjelovao je na izložbi u Rimu (samo moramo žaliti, što je zastupan skupa sa njemačkim umjetnicima, po čemu su ga neki, premda je Hrvat, identificirali s njima). O njegovoj krasnoj slici „Čacci vident“ govore mnogi talijanski listovi, „pa ju nekoi reproduciraju, kao na pr. „Illustrazione“, „La Vera Roma“ itd. Mi ćemo ovdje preneti, što veli „La Vera Roma“, koja nazivlje „Pavačićevu umjetniču“: „un quadro impressionante“ (slika, koja zapinjuje). . . . U ulici Palestinskog grada, u kojem prevladuje asirsko-egipatski element uz monolitiku arhitekturu, punu hieroglifa, stoji Isus dobrim i božanskim načinom među siljepcima, koje on održavljuje. Jedno se čeljade na zemlji pružilo k njegovim nogama, prosvedi milost, a druga dva moleći Ga stoje sa strane. Na dnu slike vide se njegovi učenici, koji prisustvuju čudu. Prizor je pun sugestije, a ne spominjući koliko djeluje, sadržaj nas mora silno ganuti. Tu, u Palestini, u zemlji svjetlosti i sunca, oči koje ne vide, razdiru dšpu više nego lgdje. Krist, dobroćuditelj čovječanstva, anđeo, koji olakšava ljudske nevolje, baca traku utjehe i ljubavi.

Razni prinosi.

Za dšakši Dom u Pazinu primio je i poslao „dr. M. Laginja kruna 30— što su sakupili nekoi dšakši rodoljubi u Puli. Evala jim i ugledali se i drugi u nje.

Drakši sv. Cirila i Metoda sa Istru u Općini darovase preko naše uprave: Andre Medvedić iz Rieke 2. siječnja o. g. K 4—

Ukupno danas K 4—

U broju 11. ove god. izkazano 971-74 Sveukupno K 976-74

Djakaškomu prip. društva u Pazinu pripisalaše našoj upravi: Andre Medvedić iz Rieke 2. siječnja o. g. K 4—

Ukupno danas K 4—

Na račun ove god. izkazanih 868-02 Sveukupno K 862-02

Veoma važno za gospodu svećenike.

Prodaje se uz umjerenu cijenu mali posjed sastojći iz gospodske kuće od 7 prostorija, velike odobnosti, električna zvonca, peći itd., sve u redu — na volju lakodjer i s pokušajem i glasovinom. — Veliki perivoj s raznim cviećem i nasadima za ukras. Vrlo veliki vrt iz kojega se dobije potrebno vino, ulje i zelenilo za malu obitelj. Zdenac i ostalo. Položaj lijep i zdrav u blizini malog gradica, željeznička postaja udaljena 5 minuta. Veoma kratki razmak od crkve.

Za obavijesti obratiti se na župni ured u Kastel (Castelvenere) kod Pirana.

Svaka obitelj

morala bi u vlastitoj dobrobiti sa mo

Kathreinerovu

Kneippovu sladnu kavu

kao pridonatak k svagdasnjemu kvasnomu napitku upotrebljavati.

Čudna je i nesmiljena kob naših umjetnika. Mnogi ne nailaze u rodjenoj domovini na zaželjeno priznanje; te nekom tugom i strahom moraju da idu u tudjinu. Kada ovakovi umjetnici pobihu polivala u tudnjem narodu, koji je puno veći od našega, koji ima za sobom ogomnu i drevnu umjetničku prošlost, pa po tom od umjetnika traži više, nego li mali narod, kojemu je umjetnost plaha i tek u svom početku — onda se, vrlju, ovakvim umjetnicom možemo ponositi. Jedan je od takvih naših ljudi Istranin Franjo Pavačić. Ovaj naš slikar spjelovao je na izložbi u Rimu (samo moramo žaliti, što je zastupan skupa sa njemačkim umjetnicima, po čemu su ga neki, premda je Hrvat, identificirali s njima). O njegovoj krasnoj slici „Čacci vident“ govore mnogi talijanski listovi, „pa ju nekoi reproduciraju, kao na pr. „Illustrazione“, „La Vera Roma“ itd. Mi ćemo ovdje preneti, što veli „La Vera Roma“, koja nazivlje „Pavačićevu umjetniču“: „un quadro impressionante“ (slika, koja zapinjuje). . . . U ulici Palestinskog grada, u kojem prevladuje asirsko-egipatski element uz monolitiku arhitekturu, punu hieroglifa, stoji Isus dobrim i božanskim načinom među siljepcima, koje on održavljuje. Jedno se čeljade na zemlji pružilo k njegovim nogama, prosvedi milost, a druga dva moleći Ga stoje sa strane. Na dnu slike vide se njegovi učenici, koji prisustvuju čudu. Prizor je pun sugestije, a ne spominjući koliko djeluje, sadržaj nas mora silno ganuti. Tu, u Palestini, u zemlji svjetlosti i sunca, oči koje ne vide, razdiru dšpu više nego lgdje. Krist, dobroćuditelj čovječanstva, anđeo, koji olakšava ljudske nevolje, baca traku utjehe i ljubavi.

Razni prinosi.

Za dšakši Dom u Pazinu primio je i poslao „dr. M. Laginja kruna 30— što su sakupili nekoi dšakši rodoljubi u Puli. Evala jim i ugledali se i drugi u nje.

Drakši sv. Cirila i Metoda sa Istru u Općini darovase preko naše uprave: Andre Medvedić iz Rieke 2. siječnja o. g. K 4—

Ukupno danas K 4—

U broju 11. ove god. izkazano 971-74 Sveukupno K 976-74

Djakaškomu prip. društva u Pazinu pripisalaše našoj upravi: Andre Medvedić iz Rieke 2. siječnja o. g. K 4—

Ukupno danas K 4—

Na račun ove god. izkazanih 868-02 Sveukupno K 862-02

Veoma važno za gospodu svećenike.

Prodaje se uz umjerenu cijenu mali posjed sastojći iz gospodske kuće od 7 prostorija, velike odobnosti, električna zvonca, peći itd., sve u redu — na volju lakodjer i s pokušajem i glasovinom. — Veliki perivoj s raznim cviećem i nasadima za ukras. Vrlo veliki vrt iz kojega se dobije potrebno vino, ulje i zelenilo za malu obitelj. Zdenac i ostalo. Položaj lijep i zdrav u blizini malog gradica, željeznička postaja udaljena 5 minuta. Veoma kratki razmak od crkve.

Za obavijesti obratiti se na župni ured u Kastel (Castelvenere) kod Pirana.

Svaka obitelj

morala bi u vlastitoj dobrobiti sa mo

Kathreinerovu

Kneippovu sladnu kavu

kao pridonatak k svagdasnjemu kvasnomu napitku upotrebljavati.

Čudna je i nesmiljena kob naših umjetnika. Mnogi ne nailaze u rodjenoj domovini na zaželjeno priznanje; te nekom tugom i strahom moraju da idu u tudjinu. Kada ovakovi umjetnici pobihu polivala u tudnjem narodu, koji je puno veći od našega, koji ima za sobom ogomnu i drevnu umjetničku prošlost, pa po tom od umjetnika traži više, nego li mali narod, kojemu je umjetnost plaha i tek u svom početku — onda se, vrlju, ovakvim umjetnicom možemo ponositi. Jedan je od takvih naših ljudi Istranin Franjo Pavačić. Ovaj naš slikar spjelovao je na izložbi u Rimu (samo moramo žaliti, što je zastupan skupa sa njemačkim umjetnicima, po čemu su ga neki, premda je Hrvat, identificirali s njima). O njegovoj krasnoj slici „Čacci vident“ govore mnogi talijanski listovi, „pa ju nekoi reproduciraju, kao na pr. „Illustrazione“, „La Vera Roma“ itd. Mi ćemo ovdje preneti, što veli „La Vera Roma“, koja nazivlje „Pavačićevu umjetniču“: „un quadro impressionante“ (slika, koja zapinjuje). . . . U ulici Palestinskog grada, u kojem prevladuje asirsko-egipatski element uz monolitiku arhitekturu, punu hieroglifa, stoji Isus dobrim i božanskim načinom među siljepcima, koje on održavljuje. Jedno se čeljade na zemlji pružilo k njegovim nogama, prosvedi milost, a druga dva moleći Ga stoje sa strane. Na dnu slike vide se njegovi učenici, koji prisustvuju čudu. Prizor je pun sugestije, a ne spominjući koliko djeluje, sadržaj nas mora silno ganuti. Tu, u Palestini, u zemlji svjetlosti i sunca, oči koje ne vide, razdiru dšpu više nego lgdje. Krist, dobroćuditelj čovječanstva, anđeo, koji olakšava ljudske nevolje, baca traku utjehe i ljubavi.

Razni prinosi.

Za dšakši Dom u Pazinu primio je i poslao „dr. M. Laginja kruna 30— što su sakupili nekoi dšakši rodoljubi u Puli. Evala jim i ugledali se i drugi u nje.

Drakši sv. Cirila i Metoda sa Istru u Općini darovase preko naše uprave: Andre Medvedić iz Rieke 2. siječnja o. g. K 4—

Ukupno danas K 4—

U broju 11. ove god. izkazano 971-74 Sveukupno K 976-74

Djakaškomu prip. društva u Pazinu pripisalaše našoj upravi: Andre Medvedić iz Rieke 2. siječnja o. g. K 4—

Ukupno danas K 4—

Na račun ove god. izkazanih 868-02 Sveukupno K 862-02

Veoma važno za gospodu svećenike.

Prodaje se uz umjerenu cijenu mali posjed sastojći iz gospodske kuće od 7 prostorija, velike odobnosti, električna zvonca, peći itd., sve u redu — na volju lakodjer i s pokušajem i glasovinom. — Veliki perivoj s raznim cviećem i nasadima za ukras. Vrlo veliki vrt iz kojega se dobije potrebno vino, ulje i zelenilo za malu obitelj. Zdenac i ostalo. Položaj lijep i zdrav u blizini malog gradica, željeznička postaja udaljena 5 minuta. Veoma kratki razmak od crkve.

Za obavijesti obratiti se na župni ured u Kastel (Castelvenere) kod Pirana.

Svaka obitelj

morala bi u vlastitoj dobrobiti sa mo

Kathreinerovu

Kneippovu sladnu kavu

kao pridonatak k svagdasnjemu kvasnomu napitku upotrebljavati.

Čudna je i nesmiljena kob naših umjetnika. Mnogi ne nailaze u rodjenoj domovini na zaželjeno priznanje; te nekom tugom i strahom moraju da idu u tudjinu. Kada ovakovi umjetnici pobihu polivala u tudnjem narodu, koji je puno veći od našega, koji ima za sobom ogomnu i drevnu umjetničku prošlost, pa po tom od umjetnika traži više, nego li mali narod, kojemu je umjetnost plaha i tek u svom početku — onda se, vrlju, ovakvim umjetnicom možemo ponositi. Jedan je od takvih naših ljudi Istranin Franjo Pavačić. Ovaj naš slikar spjelovao je na izložbi u Rimu (samo moramo žaliti, što je zastupan skupa sa njemačkim umjetnicima, po čemu su ga neki, premda je Hrvat, identificirali s njima). O njegovoj krasnoj slici „Čacci vident“ govore mnogi talijanski listovi, „pa ju nekoi reproduciraju, kao na pr. „Illustrazione“, „La Vera Roma“ itd. Mi ćemo ovdje preneti, što veli „La Vera Roma“, koja nazivlje „Pavačićevu umjetniču“: „un quadro impressionante“ (slika, koja zapinjuje). . . . U ulici Palestinskog grada, u kojem prevladuje asirsko-egipatski element uz monolitiku arhitekturu, punu hieroglifa, stoji Isus dobrim i božanskim načinom među siljepcima, koje on održavljuje. Jedno se čeljade na zemlji pružilo k njegovim nogama, prosvedi milost, a druga dva moleći Ga stoje sa strane. Na dnu slike vide se njegovi učenici, koji prisustvuju čudu. Prizor je pun sugestije, a ne spominjući koliko djeluje, sadržaj nas mora silno ganuti. Tu, u Palestini, u zemlji svjetlosti i sunca, oči koje ne vide, razdiru dšpu više nego lgdje. Krist, dobroćuditelj čovječanstva, anđeo, koji olakšava ljudske nevolje, baca traku utjehe i ljubavi.

Razni prinosi.

Za dšakši Dom u Pazinu primio je i poslao „dr. M. Laginja kruna 30— što su sakupili nekoi dšakši rodoljubi u Puli. Evala jim i ugledali se i drugi u nje.

Drakši sv. Cirila i Metoda sa Istru u Općini darovase preko naše uprave: Andre Medvedić iz Rieke 2. siječnja o. g. K 4—

Ukupno danas K 4—

U broju 11. ove god. izkazano 971-74 Sveukupno K 976-74

Djakaškomu prip. društva u Pazinu pripisalaše našoj upravi: Andre Medvedić iz Rieke 2. siječnja o. g. K 4—

Ukupno danas K 4—

Na račun ove god. izkazanih 868-02 Sveukupno K 862-02

Veoma važno za gospodu svećenike.

Prodaje se uz umjerenu cijenu mali posjed sastojći iz gospodske kuće od 7 prostorija, velike odobnosti, električna zvonca, peći itd., sve u redu — na volju lakodjer i s pokušajem i glasovinom. — Veliki perivoj s raznim cviećem i nasadima za ukras. Vrlo veliki vrt iz kojega se dobije potrebno vino, ulje i zelenilo za malu obitelj. Zdenac i ostalo. Položaj lijep i zdrav u blizini malog gradica, željeznička postaja udaljena 5 minuta. Veoma kratki razmak od crkve.

Za obavijesti obratiti se na župni ured u Kastel (Castelvenere) kod Pirana.

Svaka obitelj

morala bi u vlastitoj dobrobiti sa mo

Kathreinerovu

Kneippovu sladnu kavu

kao pridonatak k svagdasnjemu kvasnomu napitku upotrebljavati.

Razne viesti.

Josip Gorup Slavinski. Dne 6. o. mj. slavio je svoj sedamdeseti rodjendan, naš vrlo rodoljub gosp. Josip Gorup Slavinski nastanjen od više godina na Rieci.

Tko nezna za njegovo ime? Ni knuano je u čednoj kmetskoj kućici na nutranjnom dijelu naše posrestrice Kranjske. Naslijedio je prilican imetak od svojega bogatoga rođjaka pokojnog Kalistra. Mnogi bi se bio dao na dangube i raztepaio bi bio što je onako, recimo, na takho dobio.

Razni prinosi.

Za dšakši Dom u Pazinu primio je i poslao „dr. M. Laginja kruna 30— što su sakupili nekoi dšakši rodoljubi u Puli. Evala jim i ugledali se i drugi u nje.

Drakši sv. Cirila i Metoda sa Istru u Općini darovase preko naše uprave: Andre Medvedić iz Rieke 2. siječnja o. g. K 4—

Ukupno danas K 4—

U broju 11. ove god. izkazano 971-74 Sveukupno K 976-74

Djakaškomu prip. društva u Pazinu pripisalaše našoj upravi: Andre Medvedić iz Rieke 2. siječnja o. g. K 4—

Ukupno danas K 4—

Na račun ove god. izkazanih 868-02 Sveukupno K 862-02

Veoma važno za gospodu svećenike.

Prodaje se uz umjerenu cijenu mali posjed sastojći iz gospodske kuće od 7 prostorija, velike odobnosti, električna zvonca, peći itd., sve u redu — na volju lakodjer i s pokušajem i glasovinom. — Veliki perivoj s raznim cviećem i nasadima za ukras. Vrlo veliki vrt iz kojega se dobije potrebno vino, ulje i zelenilo za malu obitelj. Zdenac i ostalo. Položaj lijep i zdrav u blizini malog gradica, željeznička postaja udaljena 5 minuta. Veoma kratki razmak od crkve.

Za obavijesti obratiti se na župni ured u Kastel (Castelvenere) kod Pirana.

Svaka obitelj

morala bi u vlastitoj dobrobiti sa mo

Kathreinerovu

Kneippovu sladnu kavu

kao pridonatak k svagdasnjemu kvasnomu napitku upotrebljavati.

OBJAVA!

Podpisani časte se javiti slavnomo obćinstvu, da su preuzeli na svoj račun dobro poznatu gostionu:

Trattoria „Al Pero d' Oro“

nalazeću se u Trstu u ulici Cavana broj 22.

Otvorenje sledit će u subotu dne 16. o. mj.

Prodavat će se Dalmatinska naravana vina kako sledi:

U gostioni: Za obitelj:

Crno iz Šibenika para 72	Crno iz Šibenika para 64
Opollo " " 80	Opollo " " 72
Bielo " " 88	Bielo " " 80

Razpačavati će se i dobro poznato

STEINFELDSKO PIVO

Podpisani će se sa svim silama starati, da zadovolje cienjenim gostovima, te su radi toga poskrbili za dobru i jeftinu kuhinju.

Sa osobitim poštovanjem

Marko Stojčić, vlastnik. Ante Sosić, poslovođa.

OGLAS

Gospodo biciklisti!

Tvrđica „Laurin Klement“ posjeduje najpoznatiju fabriku MOTOR-BIKIKLETA.

Pri naručivanju motora obratite se na

Ivana Novaka u Pazinu

koji će Vam, netom budete zatražili, franko i gratis poslati cjenik i razumačiti Vam konstrukciju i savršeno funkcioniranje stroja.

Sa veletrajanjem

Ivar. Novak.

Pčelno - voštene svieće

po kilog. K 4.90, u svakoj težini i duljini, iz pravoga, garantirano rano pčelinoga voska.

Uklesane svieće iz gori imenovanog voska, ukrašene s reliefu sa zlatom, voštenim cviećem itd. . . . . kg. po K 8.—
Iste ukrašene s odjeljivim cvietovima 9.40
Tamjan lagrima, najljepši . . . . . 2.—
gratis
Svieće za pogrebe po vrlo niskoj cjeni. — Za pravi, čist vosak (jamčim sa 90 do 95 kruna).
Gersheimovi stenci (filij) i stakla za vječnu luč. — Isto tako savat pilonac (stoln) i navadni, uz vrlo niske cene.

Preporučam se prečastom svećenstvu i p. n. obćinstvu najpoznatije,

J. KOPAC, vošćarica u Gortli.

FORO BR. 6 PULA

Veliki izbor pravih engleskih i domaćih tkanina za muška odieła,

Imade na zalhi

Krojač Anton Klement

— Foro broj 6 - Pula. —

Preporuča se mušterijam za obilne naručbe, obećajuć točnu podvorbu.

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad. Markov trg.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka.

Ove glasovite i nemakrtiljive, kapljice sv. Marka upotrebljavaju se za vanjsku i unutarnju poruču. Osobito odstranjaju trganje i kakanje po kostih, noguh i rukuh, te izliete svaku glavobolju. Ono nedostizivo spasonosno djeluju kod bolesti želudca, ublažuju katar, umiruju izbacivanje, odklanaju naduhavanje, boli i grčeve, pospješuju bolju probavu, čiste krv i crjeva. Progone velike i male gljstve, te sve bolesti od gljstuh dolazeće. Djeluju izvrsno proti hrapavosti i promuklosti. Lieče svo holesti jetrah i sluzne te koliku i trganje u želudcu. Progone svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materici i madoznu, pa zato nesmjije manjkati u nijednoj grudo. **Gradska ljekarna, Zagreb.** Slova se neka točno naruču pod naslovom: Gradska ljekarna, Zagreb, Markov trg broj 29 pokraj crkve sv. Marka. — Novac neka se šalje napred ili pouzetećem. — Manje od jednog tuceta (12 boćica) se ne šalje. — Cijena je sljedeća i to franko na svaku poštu: 1 tucet (12 boć.) 4 K, 2 tuceta (24 boć.) 8 K, 3 tuceta (36 boć.) 11 K, 4 tuceta (48 boć.) 14.60 K, 5 tuceta (60 boć.) 17 K. — Posjedujem tisuću i tisuću priznanica, da ih nije moguće ovdje tiskati, zato naravujem samo imena neke gg., koja su sa osobitim uspjehom potrebljavali **Kapljice sv. Marka** te podpunoma ozdravili: Iv. Dorečić, učitelj; Danko Rišalj, kr. nadlogar; Stj. Borčić, župnik; Ilija Manić, općenar; Sofija Vukelić, žilica; Jože Seljančić, seljak itd. itd.

Utemeljena god. 1360.

Gradska ljekarna, Zagreb. Markov trg broj 29, pokraj crkve sv. Marka.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad. Markov trg.

Svoji k. svojim!
Skladište pokućtva
goričko-solkanako
STOLARSKE ZADRUŽE
(prije Antna Černigoj)
TRST
Via di Piazza vecchia 1, polak crkve Sv. Petra.

Tvornica sa strojevnim obratom.
Pokućtvo izradjuje se samo u peći izsušenim drvom.
Konkurencija izključena. — Za solidnost se jamči.
Prodaje se također uz mjesečnu odplatu.
Zastupstvo u Trstu, Splitu i Aleksandriji.
Ilustrovani cijenici se šalju na zahtjev.

Vicko Despalatović
slikarski majstor za Istru u Puli,
ulica Circonvallazione br. 61, prizemno,
slika stanove, nove kuće, vile, ulaze, crkve, dvorane za gostione i kavane, kazališta i zavjeće za kazališta, pročelja na vapno: na ulje, prozori i vrata na ulje, kao što i na prividno drvo, table i grbove za prodavaonice duhana i tapacija sobe papirum.
Radnje čini najvećom točnoću i trajnoću, polak onih u velikim gradovima.
Drži zalihu najboljih i najfinijih azoraka u secesionskom stilu, kalupa i nacerta dobavljenih iz Česke.
Drži jošte veoma fini album uzoraka u bojana za crkve, uzet iz prvih crkava Austrije, Česke i Ugarske, što sve izradjuje uz najpogodnije cene.

Po visokoj krzem vladi proglašena ljekovitom vodom rudnicom čista alkalčko-muriatička
Apatovačka kiselica
nije samo najbolje i najzdravije stolno piće, već je i najkorisnija i najglasovitija liekovita voda.
koja je od prvih hećičkih autoriteta preporučena i djeluje nebrođljivo kod bolesti želudca, pluća, grčijama, raznih katarata, čitima očišćava, kserozna, hemeroida (tj. žilje), nateklih i raznih jetara, žgaravice i raznih ženskih bolesti.
Ođlikovana sa 13 zlatnih i srebrnih kolajna.
Upraviteljstvo vrela Apatovačke kiselice, Zagreb, Ilica broj 17.
Dobiva se u svim ljekarnama, trgovinama mirođilja, restoracijama i gostionicama.

Istarska Posujilnica u Puli.
Prima zadrugare, koji uplaćuju zadrughnih dielova jedan ili više po kruna 20.
Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član istoga 4% kamata čisto bez ikakvog odbitka.
Vraća na štednju uložene iznose do 100 K bez predhodnog odkaza, iznose do 400 K uz odkaz od 8 dana, iznose do 1000 K, uz odkaz od 14 dana a tako i veće iznose ako se nije kod uloženja suglasno ustanovio veći ili manji rok za odkaz.
Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku, ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.
Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati po podne; u nedjelju i blagdane osim julya i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.
Društvena pisarna iblagajna nalazi se u Via Giulia br. 5, prizemno lijevo, gdje se dobivaju po bliže informacije.
Ravnateljstvo.

Sve strojeve za **poljodeljstvo i vinarstvo.**
Novovrstne stiskalnice za uljike, stiskalnice (preše) za vino sa novim diferencijalnim tiskalom, hidrauličke stiskalnice za vino,
novosti pri aparatima proti peronospori te za sumporanje, mlinove za grođđe posve nove konstrukcije, nove svećiljke od acetilja za hvatanje letetićih zareznika (insekta), sisaljke za vino, cjevi za vino, konobarsko orudje, također i sve druge gospodarske strojeve kao trieure, vitle, mlatilnice i t. d. šalje uz najjeftinije tvorničke cene.
I. G. HELLER,
Beč, Praterstrasse 49.
Katalozi badava i franko. — Dopisuje se u svim jezicima.